
Opgave 5 Een Kamerlid stapt op

Bij deze opgave horen de teksten 7 en 8 .

Inleiding

In 2012 werd het kabinet-Rutte II van VVD en PvdA gevormd. De beide partijen haalden bij de Tweede Kamerverkiezingen van september 2012 samen een meerderheid van 79 zetels. Désirée Bonis bezette één van die zetels en was woordvoerder Buitenlandse Zaken voor de PvdA.

In juni 2013 stapte Désirée Bonis uit de Tweede Kamer. Twee maanden later staat in *NRC Handelsblad* een ingezonden brief van Désirée Bonis (tekst 8) waarin zij haar vertrek uitlegt en een redactioneel artikel (tekst 7) over die ingezonden brief.

Lees tekst 7 en 8

De verklaring van Bonis voor haar vertrek gaat onder andere over de verhouding die de regering heeft met het parlement. Die verhouding kan getypeerd worden met het begrip dualisme of monisme.

- 2p **26** Leg aan de hand van een gegeven uit tekst 7 uit of die tekst een meer dualistisch of een meer monistisch beeld van de Nederlandse politiek schetst.

De Kamer heeft drie taken. Bonis heeft de Kamer verlaten omdat ze te weinig in kon brengen bij één van die drie taken.

- 3p **27** – Bij welke van die taken had Bonis te weinig inbreng?
– Geef ook de andere twee taken van de Kamer.

Bonis was teleurgesteld over wat zij als individueel Kamerlid in de Kamer kon betekenen en stapte op. Dat zij te weinig invloed uit kon oefenen is mede een gevolg van het Nederlandse kiesstelsel.

- 3p **28** Leg uit dat het Nederlandse kiesstelsel als gevolg heeft dat individuele Kamerleden vaak weinig invloed hebben op het beleid van de regering. Formuleer je uitleg in drie gedachtenstappen.

NRC Handelsblad is een kaderkrant. De redactie plaatst de ingezonden brief van Désirée Bonis (tekst 8) en schrijft bovendien zelf een artikel over die brief (tekst 7).

- 2p **29** Past het plaatsen van deze twee berichten bij een kaderkrant? Leg je antwoord uit aan de hand van twee kenmerken van kaderkranten.

Opgave 5 Een Kamerlid stapt op

tekst 7

Ex-fractielid PvdA: partij liet buitenlandbeleid door VVD bepalen

door Mark Kranenburg

BINNENLAND Het in juni opgestapte Tweede Kamerlid Désirée Bonis (PvdA) verwijt de fractie van haar partij een gebrek aan eigen inbreng in het buitenlands beleid. Om de VVD als coalitiepartner en de 'eigen' minister Frans Timmermans (Buitenlandse Zaken, PvdA) ter wille te zijn, zouden uitgangspunten van de PvdA stelselmatig opzij worden gezet. "Ik heb moeten constateren dat de buitenlandhoek klaarblijkelijk aan de VVD is gegund", schrijft Bonis vandaag op de opiniepagina van *NRC Handelsblad*. Het is voor het eerst dat Bonis met haar kritiek naar buiten treedt.

Debat Israël was 'de druppel'

De 'druppel' die voor haar 'de emmer deed overlopen' en haar deed besluiten het parlement te verlaten was het debat in de Tweede Kamer in juni van dit jaar over de omstreden muur die Israël in de bezette Palestijnse gebieden heeft gebouwd. In dat debat diende zij een (later verworpen) motie in waarin de regering opgeroepen werd bij gesprekken met Israël en de Palestijnse Autoriteit

30 over intensivering van de betrekkingen met Nederland aan beide staten kenbaar te maken dat zij het internationaal recht dienden te respecteren.
35 De motie werd tijdens het debat door minister Timmermans ontraden omdat hij dit beschouwde als het stellen van voorwaarden vooraf. Volgens Bonis was haar motie onder druk van de fractieleiding al sterk afgezwakt. "Ik heb geen ruimte ervaren om de vigerende lijn enigszins bijgesteld te krijgen."
40 In een toelichting zegt Bonis dat zij 45 voorafgaand aan het debat haar motie juist minder stellig had geformuleerd om deze voor minister Timmermans acceptabel te maken.

'Massage' om alle neuzen dezelfde kant op te laten staan

In haar stuk heeft het ex-Kamerlid het over een 'vaardige regie' binnen de fractie, door ervaren Kamerleden ook wel als 'massage' aangeduid om 55 'alle neuzen dezelfde kant op te laten staan'. Zij wil dit verder niet verduidelijken omdat het hier interne fractiezaken betreft. (...)

naar: *NRC Handelsblad*, 24 augustus 2013

tekst 8

Daarom stapte ik op als Kamerlid

- (...) Ja, het zijn belangrijke besluiten waar ons land voor staat op sociaal-economisch vlak en zeker, het kabinet staat daarbij voor moeilijke keuzes. Dat vergt stuurmanskunst. Het leidt ook tot een intrinsieke drang: de (fractie-)rijen moeten gesloten, en valkuilen vermeden worden, omwille van het hogere goed.
- 10 Maar zouden parlementariërs van coalitiepartijen hun positie niet meer eer aan doen door, vanuit de eigen staatsrechtelijke verantwoordelijkheid, op onderdelen meer afstand te nemen van het kabinetsbeleid? Door, na goed en gedegen intern debat, vanuit de eigen partijdoelen – hetzij die van de PvdA of die van de VVD,
- 20 dat is hier om het even – waar nuttig of nodig een Kamermeerderheid met oppositiepartijen te smeden? Zouden deze fracties daarmee niet zowel democratischer als effectiever zijn in het binnenhalen van de eigen doelen
- 25 in de door mij aangedragen casus, een internationale inzet met een meer sociaaldemocratische signatuur?
- 30 Wat het zwaarst is, moet het zwaarst wegen; het oordeel daarover is uiteindelijk aan de kiezer. In de geschetste omstandigheden vond ik dat ik als Kamerlid onvoldoende toegevoegde waarde kon hebben op het
- 35 terrein van mijn deskundigheid en passie: het buitenlands beleid. (...)

naar: D. Bonis, NRC Handelsblad, 24 augustus 2013